

Erfaring fra beredskapsøvelser i regi av DIHVA IKS

Beredskapsøvelser i store og små kommuner

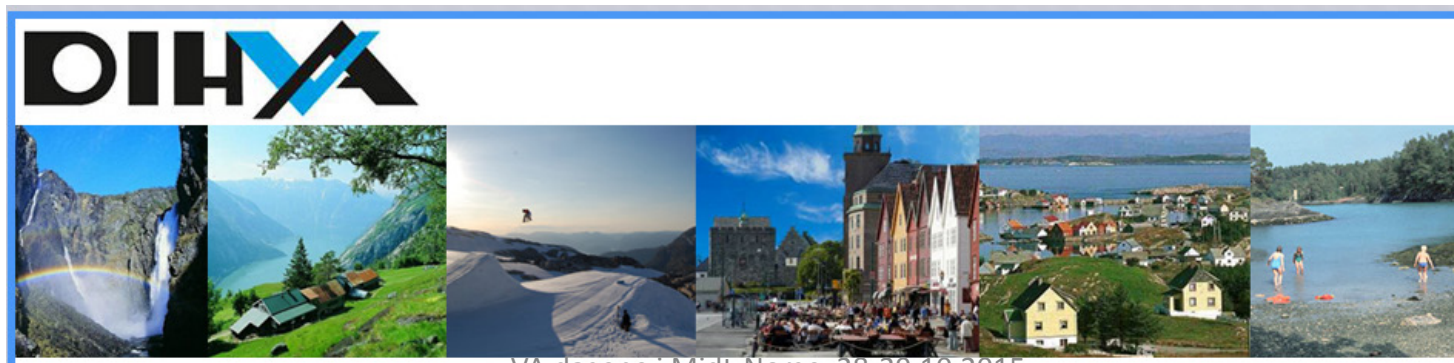
- ✓ Behov?
- ✓ Hvorfor?
- ✓ Hvordan?
- ✓ Prinsipper for krisehåndtering
- ✓ Type øvelse
- ✓ Eksempler på tema
- ✓ Eksempler på scenarier
- ✓ Media

**“Det er sannsynlig at noe
usannsynlig skjer”**
Aristoteles 384-322 f.Kr.

Erfaring fra beredskapsøvelser i regi av DIHVA IKS

- ✓ **Behov** for bistand til å gjennomføre øvelser?
- ✓ Sonderingsmøte i OS kommune – 24 kommuner deltok
 15 mente at de hadde en beredskapsplan/ ROS analyse,
 4 mente å ha kjørt en øvelse en gang,
 3 hadde deltatt i en overordnet kommunal øvelse,
 3 hadde planlagt en øvelse for vannforsyningen
 .... men det var likevel ikke blitt noe av...
- ✓ Konklusjon => interesse for bistand fra DIHVA

VA dagene i Midt-Norge, 28-29.10.2015 -
Odlu

Beredskapsplanlegging og krisehåndtering i kommuner

Hvorfor

Krav:

- ✓ Lov om kommunal beredskapsplikt – kunngjort 2010
- ✓ Forskrift – fra sept. 2011
- ✓ Veileder til forskrift – fra februar 2012
- ✓ Drikkevannsforskriften krav

Men dessuten:

- ✓ Erfaring gir trygghet
- ✓ Trening gir dyktighet
- ✓ Revisjon av planverket
- ✓ Organisering i krise

BERGEN ROS 2014

OVERORDNET RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE FOR BERGEN

Fagside: Beredskap
Rev. dato: (Byråds vedtakstid)
Dok. type: Beredskapsplan
Gjeld. til: 31.12.2015
Dok. nr.: BKSAK 201500693-35
Side: 1

BERGEN KOMMUNE

OVERORDNET BEREDSKAPSPLAN

for

BERGEN KOMMUNE
ADMINISTRATIV DEL

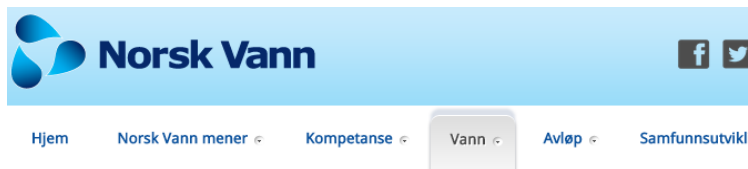
Overordnet beredskapsplan, administrativ del, beskriver hvordan beredskapen i Bergen kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Planen beskriver også hvilke prinsipper, prioriteringer og metoder som skal være førende for organiseringen av beredskap og utøvelse av beredskapsledelse i kommunen.

Planen er en administrativ plan som, sammen med de operative beredskapsplanene som er omhandlet i dokumentet, skal imøtekomme de krav til overordnet beredskapsplan som fremkommer i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Overordnet beredskapsplan skal være en administrativ del av alle beredskapsplaner som utarbeides for Bergen kommune, på alle nivåer. Planen er virksomhetsovergripende og gjelder for alle enhetene i kommunen: bystyret, bystyrets kontor, byrådet, alle byrådsavdelingene og alle resultatenheter.

Vedtatt av byrådet den XX.YY. 2015 i sak 201500693-35. Versjon 1.0.

Hvordan

HJEM → VANN → SIKKERHET OG BEREDSKAP

Sikkerhet og beredskap

Opprettet fredag 05. juli 2013 08:42
Skrivet av Anders Budde Enichen

Innbyggere i Norge tar det som en selvfølge at når man skrur på vannkranen, kommer det rent drikkevann. Dessverre finnes det ubegrenset antall ulykker, kriser, trusler og naturfenomen som kan påvirke vannforsyningen. Et vannverk må være i stand til både å vurdere og håndtere disse.

Noen situasjoner hvor sikkerhet og beredskap ved vannforsyningen blir satt på prøve: Flom, tørke, brann, strømsvikt, forurensning.

Den som har ansvaret for en tjeneste, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser. Den som fører tilsyn med en virksomhet, må også føre tilsyn med virksomhetens beredskap. Drikkevannsforskriften krever at vannverket har en beredskapsplan som gjør det i stand til å håndtere uønskede hendelser. Vannverkseier skal gjennomføre nødvendige beredskapsforberedelser og utarbeide beredskapsplaner for å sikre levering av tilstrekkelige mengder drikkevann også under kriser og katastrofer.

Sikkerhet: tilstrekkelige tiltak for å sikre at det ikke går galt, reduisering av risiko.

Beredskap: kunne håndtere situasjonen når det går galt, redusere skaden.

Begrepet risiko er definert i norsk standard 5814 som et uttrykk for den fare som uønskede hendelser/tilstander representerer for mennesker, miljø eller materielle verdier. Risikoen uttrykkes ved sannsynligheten for- og konsekvensene av de uønskede hendelsene. Regelverket som omfatter vannforsyningen er i stor grad rettet mot forebyggende tiltak og avviksbehandling. Å minimalisere vannforsyningssystemets sårbarhet er spesielt viktig ved prosjektering, vedlikehold og ombygging samt ved driftsovervåking.

Enkelte uønskede hendelser kan ramme mange sektorer samtidig. Eksempel på dette er ekstremvær, pandemi, truselsituasjoner eller krigslignende tilstander. Årlige samordningsmøter bør gjennomføres med de aktørene vannverkets beredskap er avhengig av for å ivareta grunnleggende sikkerhetsnivå, forvalte avtaler om bistand og øvelser.

ROS-analyser

Risiko og sårbarhetsanalyser kartlegger systematisk risiko og sårbarhet, og benyttes som et beslutningsverktøy for iverksetting av forebyggende tiltak innenfor gitte økonomiske rammer, og til å kartlegge beredskapsbehovet. Plan- og bygningsloven og sivilbeskyttelsesloven stiller begge krav til kommunene om ROS-analyser.

Les mer om ROS-analyser i [denne](#) rapporten.

Egen arbeidsgruppe NV

Norsk Vann har en [arbeidsgruppe](#) for beredskap i vannforsyningen som skal:

- Utarbeide et forslag til finansiering og organisering av en nasjonal krisestøtteenhet, inkludert en beskrivelse av hvilke støttefunksjoner enheten skal dekke, gjennom en prosess hvor forslaget forankres i vannforsyningssektoren.
- Gjennomgå veiledningsmaterieell og rammebetingelser innen beredskap knyttet til vannforsyning for å tilrettelegge for beredskapsarbeidet lokalt, herunder fremme forslag til forbedringer, prosjekter, eventuelt klarere ansvarsfordeling og videre arbeid.

Sentral rapport

- [Veiledning i beredskapsplanlegging for vannverk \(NV C-rapport\)](#)

Pågående prosjekter

- Sikkerhetsstrategi for norsk VA-sektor
- Sikkerhet og sårbarhet i driftskontrollsystemer VA

Andre kunnskapskilder

- [Mattilsynet](#)
- Vedlegg C4 i mattilsynets veiledning
- [VA-Miljøblader](#)
- 86 Fareidentifikasjon
- 87 Vannforsynings ROS
- 88 Beredskapsanalyse & utvikling av beredskapsplan
- 89 Drift av beredskap
- [DSB](#)
- [Fylkesmannen](#)
- [Norsk Standard 5814](#)
- [Dokumentasjon fra fagtreffuken 2012, beredskap i vannforsyningen](#)

Våre søstersider

Økt sikkerhet og beredskap i vannforsyningen

- Veiledning

Mai 2006

NORVAR
All Norsk vann og avløp BA

dsb
Direktoratet for
sikkerhet og beredskap

folkehelseinstituttet

HJEM → KOMPETANSE → ARBEIDSGRUPPER I NORSK VANN

Arbeidsgrupper

Opprettet mandag 18. november 2013 11:28
Skrevet av Fred Ivar Aasand

Arbeidsgruppene i Norsk Vann skal jobbe med aktuelle og situasjonsbestemte problemstillinger som krever svar innenfor en avgrenset tidsramme. Dette vil oftest være tverrfaglige eller overordnede oppgaver, men kan også være faglige tema som ikke hører naturlig inn under komiteenes oppgaver, eller som komiteene ikke har kapasitet til å arbeide med. Arbeidsgruppene har klart definerte oppgaver og en funksjonstid som avgrenses til den tiden det tar å svare på oppgaven, vanligvis maksimalt 2 år. Medlemmene i arbeidsgruppene har et gjensidig ansvar for å produsere nødvendig materiale. Arbeidsgruppene har rett til å foreslå prosjekter i **Norsk Vanns prosjektsystem** hvis oppgaven viser seg å ha en slik karakter at det er behov for utredning utover det gruppen selv har kapasitet til.

Per i dag har Norsk Vann følgende aktive arbeidsgrupper:

Vann og avløp i kommunal arealplanlegging

Samordning av ledninger i grunnen

Beredskap i vannforsyningen

Mandat

Norsk Vanns arbeidsgruppe for beredskap i vannforsyningen skal:

- Utarbeide et forslag til finansiering og organisering av en nasjonal krisestøtteenhet, inkludert en beskrivelse av hvilke støttefunksjoner enheten skal dekke, gjennom en prosess hvor forslaget forankres i vannforsyningssektoren.
- Gjennomgå veiledningsmateriell og rammebetingelser innen beredskap knyttet til vannforsyning for å tilrettelegge for beredskapsarbeidet lokalt, herunder fremme forslag til forbedringer, prosjekter, eventuelt klarere ansvarsfordeling og videre arbeid.

Arbeidsgruppens sammensetning

- Sissel Margrethe Berge, VAR IKS
- Ane Præsch-Oddevald, Drammen kommune
- Hilde Sandstedt, Rana kommune
- Per Martin Øfsti, Stjørdal kommune
- Egil Otto Dragseth, Oslo kommune
- Sekretær er Kjetil Furuberg, Norsk Vann BA

Arbeidsgruppe for Kildekontroll

Kommunikasjon og synlighet

Hvordan vi gjør det i praksis?

- ✓ Dato avtales !
- ✓ Forberedelser – vi innhenter opplysninger
  - Hovedplan, beredskapsplan, ROS, ledningskart, en «innsider» hjelper mye
- ✓ Øvingsdirektiv
  - Bakgrunn, mål og hensikt, hvem deltar, gjennomføring, økonomi, ansvarlig etc.
- ✓ Dreiebok *(hvis vi planlegger med spillestab)*
  - Innspill med omtrentlige tidsangivelser --- grunnlag for spillet
- ✓ Gjennomføring
  - Avhengig av type øvelse – enkel – eller mer realistisk
- ✓ Evaluering
  - Alle deltar i sluttmøtet
- ✓ Rapport / oppsummering

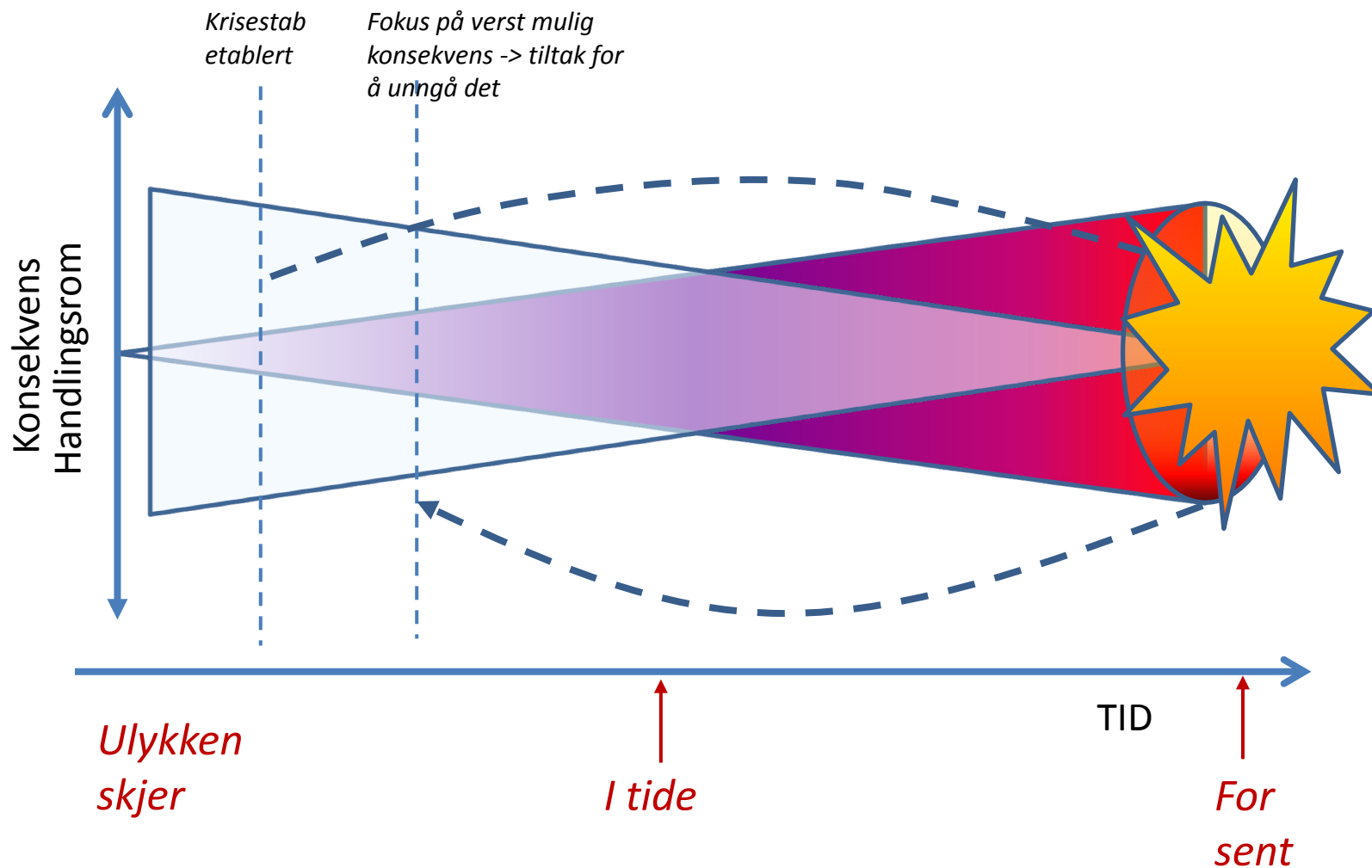
Krisehåndtering - proaktivt prinsipp

En krise er en «hendelse som truer eller kan true virksomhetens kjernevirksomhet eller troverdighet»

En krise er ofte kjennetegnet av:

- *Ufullstendig beslutningsunderlag*
- *Begrenset tid og lite mulighet for diskusjon*
- *Alt skjer fort, forvirring, kanskje mye ulik info inn, stress....*
- *Til tider oppstår uventede problem*
- *Behov for raske avgjørelser – handling*
  - *Hva må gjøres nå – hva blir neste trekk – hva kan vente*

Proaktiv beredskapsledelse

Proaktiv prosess – første varsling

Første melding

- *Få frem så mye informasjon som mulig for å ha best mulig grunnlag for prioritering og beslutning..*
- *Hva har skjedd – hvem / hvor mange er / kan rammes*
- *Hvem er varslet – hvem bør involveres.*
- *Hva kan dette evt. utvikle seg til – i verste fall ??*
- *Mobilisere i henhold til planverk*
- *Hvis mulig sett igang videre varsling iht. planverk*
- *Den første som ankommer KO setter igang forberedelser til at krisestab kan fungere optimalt*

Fokus

- *Organisere krisetab – tildele konkret ansvar for oppgaver*
- *Planlegg neste tiltak basert på tilgjengelig informasjon*
- *Prioritere og varsle / (relevante aksjonsplaner i planverket)*
- *Fokus - fordele arbeidet slik at teamet kan jobbe effektivt*
- *Status oppsummering (avbrudd 2 min – etter behov)*

Eksempel :

Roller: ledelse / sambandsvakt / utgående info (presse) / loggføring / oppslag i planverk og systemer / faglig kvalifisert vurdering / etc

Bruke tavler/ skriftlighet så alle kan få oversikt raskt

- Relevant info / rapporter som kommer inn (tidspunkt for mottatt ?)
- Prioriterte oppgaver ihht fokus (evt tidspunkt for utført?)
- NB - skriftlig dokumentasjon inkl tidsangivelser avgjørende skadesaker etterpå..

Status skadested – ny info – oppdatering status

Råd om mottak av telf./ vhf

Typer øvelser

- ✓ «Skarp øvelse» – eller varslet på forhånd
- ✓ Skrivebordsøvelse for VA området
  - ✓ Teoretisk og enkel
  - ✓ Mer realistisk og omfattende
- ✓ Kombinert skrivebords- og praktisk øvelse for VA
  - ✓ Kan være aktuelt – i praksis teste ut hvor lang tid ting tar
  - ✓ Eller en del av øvelsen er realistisk hendelse ute på et anlegg
  - ✓ Eller en praktisk HMS problemstilling
- ✓ VA i samarbeid med andre etater eller selskap
  - ✓ Eksempel blålysetater (brann) eller f. eks helse
- ✓ Eller VA området inngår som liten del av en større kommunal øvelse.

Eksempler på aktører – «spillere»

Innspill fra	Melde til / søke råd hos
Media ✓ TV ✓ Radio ✓ Aviser (lokale/ sentrale) Publikum BKK (strøm) NSB Helse / sykehus Næringsliv Myndigheter Samferdsel Industri Vanlige folk (forskjellige personligheter)	Overordnede lokalt Kommunelege Fylkeslege Mattilsyn Fylkesmann DSB Politi Brannvesen Leverandørfirma Entreprenørfirma Utleiefirma maskiner og utstyr Helsemyndigheter Laboratorier
Mange kommer inn samtidig	

Eksempler på tema for øvelsene

Hva kan skje

Uvær – ekstremvær storm

Torden og lynnedslag

Strømutfall

Utfall mobiltelefon/ fast telefon

Driftskontrollsystem ute av drift

Problemer med å komme fram

Flom/ oversvømmelse

Kulde, underkjøling og ulykker

RAS

Brann i anlegg

Terror / hæverk/ sabotasje (trussel)

Eventyrlyst / uforstand *

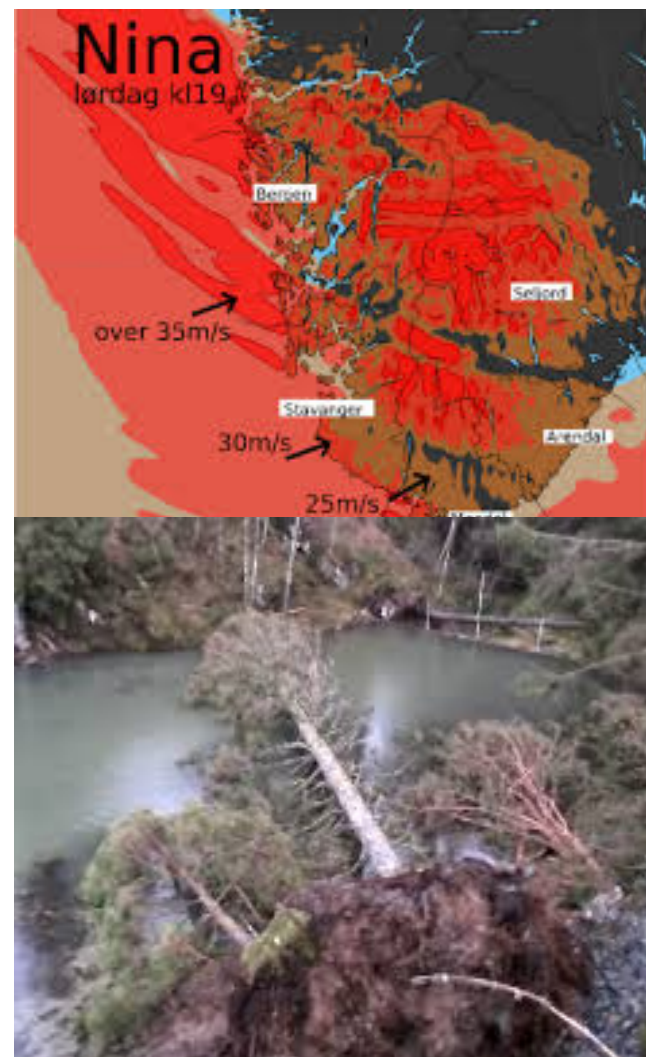
Vannledningsbrudd m/ skader

Forurensning av vann / vannkilde

Dam-ulykke / kulvert kanal flom

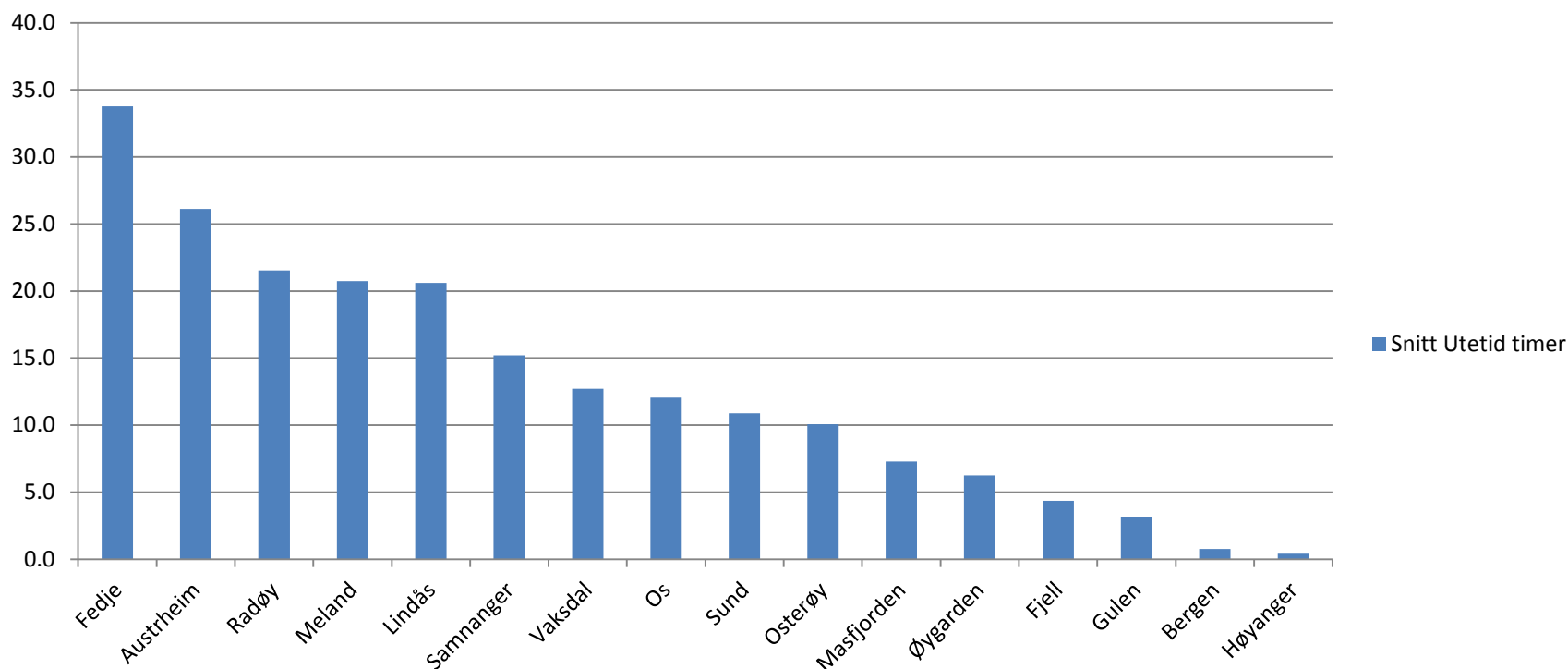
IKT – ondsinnet angrep **

Oftest skjer flere ting samtidig ...

Berørte kommuner ved NINA

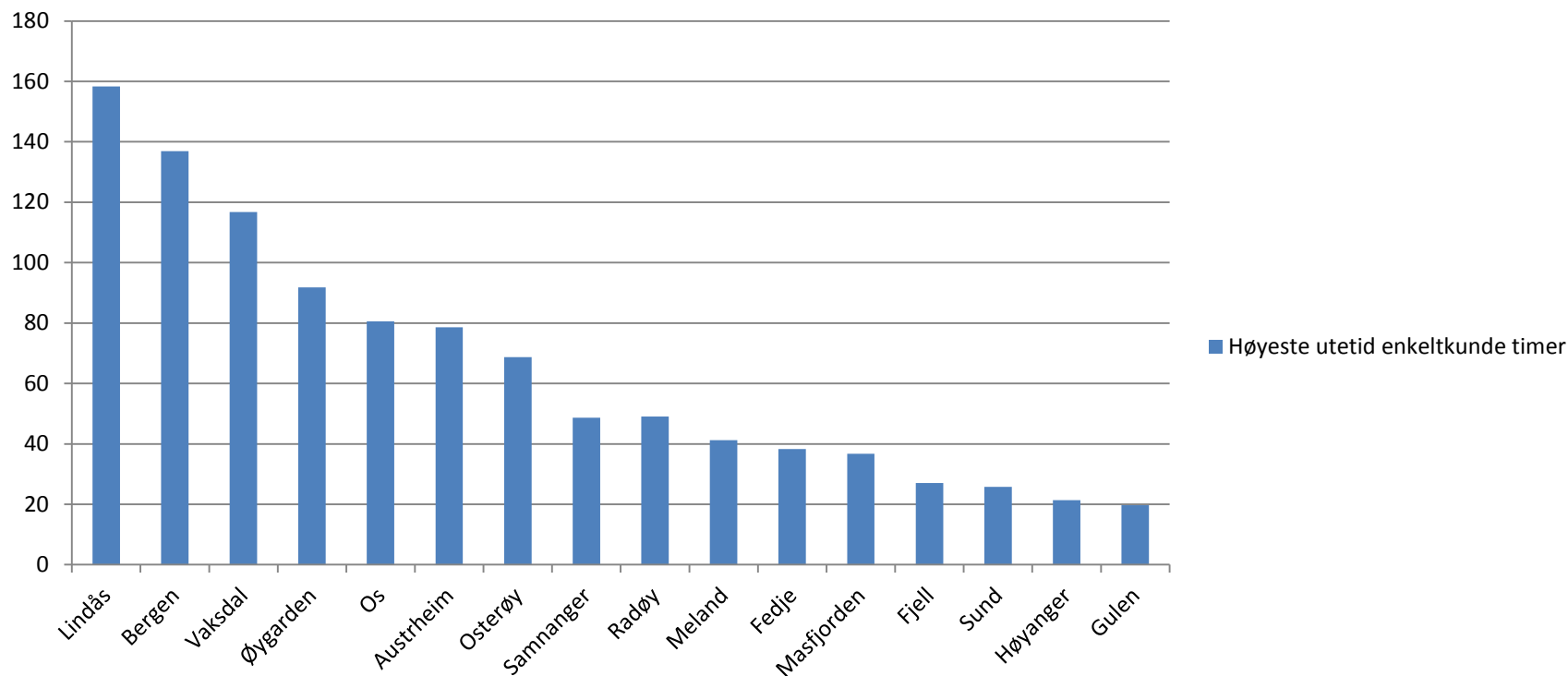
Snitt Utetid timer

Berørte kommuner ved NINA

Høyeste utetid for de som var hardest rammet i timer

PROAKTIV

FINN UT HVA DIN BOLIG ER VERDT >>

PROAKTIV

Innfører fritt behandlingsvalg innen rus og psykiatri

Statsminister Erna Solberg mener reformen vil få ned behandlingsskøene.

Gullsmedran i natt store verdier borte Politiet følger ferske spor

BTIDIREKTE

Lang fergekø på E39

Det som skjer - når det skjer.

Celina Midelfart har fått pære oppkalt etter seg

- Pæresorter har historisk sett ofte hatt navn etter kongelige og adelige.

- Var det playback?

VA dagene i Midt-Norge, 28-29.10.2015 -

Festival Spesial: Siste dag for Bergenfest.

Odlo

Blodig helg i Afghanistan

Flere hundre skal være drept.

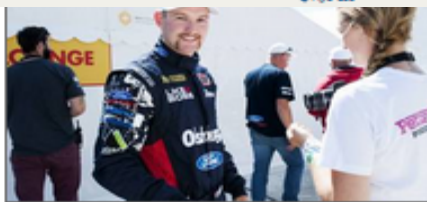
Fikk ikke sove etter VM-missen

- Forsøkte å se fotball, men det ut, sier landslagssjefen.

Tertnes-spiller til Frankrike

Stine Lund Andreassen loves nøkkelrolle i ny klubb.

Bakkerud røk ut i semifinalen

Ble bare nummer fire i sitt semifinalheat.

Britisk presse viser nåde

Pressen viser nåde med Roy Hodgson etter tapet for Italia.

- Jeg fortjener ikke fredsprisen ennå

Det sier 16 år gamle Malala Yousafzai.

Solkrem frem til torsdag

Mann funnet død i sjøen ved Florø

- Det ble forsøkt gjennoppliving uten hell, sier politiet.

Tips

Ring 02211
SMS 77005
02211
02211
2211@bet.no

JOBB

elfag
ELEKTRISERE
BERGEN ELEKTROSERVIC...

BØNES VIRIK
EXECUTIVE SEARCH
HR MANAGER
BERGEN ENERGI

bemanningsbyrået
ERFAREN AUTORISERT RE...
BEMANNINGSBYRÅET BE...

LERØY
SJØTROLL
REGIONLEDER HAVERUK
LEIRSY SJØTROLL

FAGBOKFORLAGET
ER DU VÅR SALGSREPRESENTANT?
FAGBOKFORLAGET VIL...

30 Hænger

Vikarar treng vel ikkje pengar?

Debatt: No skal dei markeløyd rydde veg slik at arbeidsgjevarane skal få til salt i grøten.

Det kunne ha vore deg!

Prestisje som ledesnor

Debatt: Det nye bybanegeiret redder noen prinsipplø, men reiser også store paradokser.

Erling Kagge lager ny sport: «urban w&s exploring» – nå også i Bergen
Stort forfattertreff på litteraturhuset

LAURDAG LYSINGAR
HORDALAND 27. OKTOBER 2012

Dynamittsalve i Dale-elva

Onsdag ettermiddag har ein eller annan brukt sprengstoff i ein demning i Dale-elva, ein god kilometer ovanfor Dale.

- Ein turgår fekk bortimot sjokk av smellet og vass-spruten som stod rundt hundre meter til venstre, fortel driftsjef i Dale fabrikk AS, Arild Stammen. Stammen har meldt saka til politiet, og overbetjent Einar Bystøl ved Voss lensmannskontor, fortel at dei er godt i gang med etterforskinga.

- Me har avhøyr vitne i saka, og har også spor som peikar i ein bestemt retning. Noko meir enn det, og kva som kan vera årsaka til sprenginga, har me ikkje noko meining om, understrekar Bystøl. Politiet ser svært alvorleg på saka, legg han til.

Utdig oppleving

Turgåaren som fekk den utdilige opplevinga både med lyden og vassgøvet, hadde også kontakt med ein person som brukte bil for å koma seg ned til dammen frå fylkesvegen. Mykje tyder på at det er denne personen som har brent av salven i dammen. Saka vart meld til politiet sin operasjonssentral, som også hadde ein patrulje ute for å få tak i bilen og føreren. Det lukkast ikkje.

STEMMA: Arild Stammen, driftsjef i Dale, ved stemma der dynamittladninga vart sprengt.

Skadar på dammen

Det er Dale fabrikk AS som eig dammen, eller «stemma» som området vert kalla i daglegalen. - Etter at me har sett på området no, så er det klart at ein ti-femten kubikk masse er sprengt bort frå botnen av dammen. Det viser eit stort krater under vass-spegelen, fortel Stammen. Sjølve muren i dammen, som er rundt seks meter høg, har fått lekkasje i botnen. Dette vil ein sjå nerrare på til sommaren.

Daud fisk

- Det låg ein del daut fisk både på land og ute i dammen etter sprenginga. - Kor store kostnader det vil dra med seg å ordna opp att i dette, har me ikkje oversikt over, legg han til. I si tid var dette hovudinntaket for vassforsyninga til Dale. I dag vert det levert

vann til fleire verksemdar i kommunesenteret. Også Dale jakt- og fiskarlag, som driv eit utstrekkt kultiveringsarbeid i elva, har meldt sprenginga til politiet.

JAN-EGIL DYVIK | tekst og foto
jed@avis-hordaland.no

Mest lest 2,4 millioner lesere

NYHETER

MENINGER

VG SPORTEN

VG LIVE

RAMPELYS

REISE

TV-GUIDE

VGTV

VG +

annonse

PST sjef Benedikte Bjørnland med nytt terrorvarsel

TERROR TRUER NORGE IGJEN

Ny terrortrussel rammer oss.

Pressekonferansen i morgentimene i dag.

Uklart hvor og når terror rammer. Kanskje mer alvorlig trussel denne gang? Kanskje en aksjon ramme større deler av befolkningen?

**Har gitt 370.000
i narkobøter på
én måned**

Politiet i Bergen.

James Galt/State (r.) i intervjuet står foran ham i bakgrunnen med Khalid Meshal (2007. FOTO: SCANPIX FOTO: Helen, Morten)

Støre innrømmer direkte kontakt med Hamas-leder

Anders Fogh Rasmussens råd til Jens:

**Vær mer NATO general
og mindre sekretær!
Ikke vær pyse, vis muskler!**

VA dagene i Midt-Norge, 28-29.10.2015 -

Odlu

((•)) 12.28.51

11:47

Angrep mot IS-kontrollerte oljeraffinerier i Syria

Den USA-ledede koalisjonen har tilintetgjort minst tre provisoriske oljeraffinerier i et område i Syria som er kontrollert av Den islamske staten (IS), ifølge en eksilgruppe, skriver NTB. – Minst tre provisoriske oljeraffinerier som var kontrollert av IS i Tal Abyad-regionen, ble tilintetgjort i løpet av natt til søndag, heter det i en uttalelse fra den britiske eksilgruppen Syrian Observatory for Human Rights (SOHR).

10:58

Russland utenriksminister kritiserer USA

Sergej Lavrov sparte overhodet ikke på kritikken da han snakket om den amerikanske utenrikspolitikken i går, skriver [Fox News](#). Han mener USA ser på seg selv som «om de er landet som mestrer demokratiet best» og tror de kan «felle en dom over hvem som er gode og onde». Putins utenriksminister ramset opp krigen i Afghanistan og Irak, samt NATOs

Eckbo om pinlig sex-scene:
- Flaut nok å ha sex på ordentlig

Varsler om politikkontroller:
UP-Sjefen: Ikke blink med lysene

Mange tusen mennesker smittet i USA
Frykter forurensset drikkevann.
Ukjent stoff kan være tilsatt vannet.
Myndighetene jobber med saken.

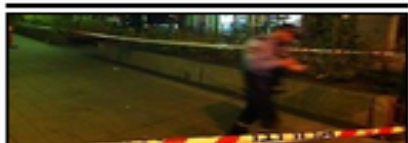

Økt tro på Kristoff-gull

Les saken
000 Følg sykkel-VM nå

Jente (7) drept av gjørmegeysir

Tenåring knivstukket i Oslo
Politiet: Han er på bedringens vei

Knausgård raser i ny kronikk:
Grove og insinuerende påstander

VA dagene i Midt-Norge, 28-29.10.2015 - Odal

SEND OSS SPØRSMÅL

TIPS 2200

State nytt

12:04: [Slik vurderer politiet en av Norges største...](#)
11:53: [Personer i trafikken i Oslo og i de fire...](#)
10:50: [Hvorfor er det viktig å ha en...](#)
10:12: [Konsertene i Oslo og i de fire...](#)
10:08: [Hvorfor er det viktig å ha en...](#)
09:53: [Slik er nå trafikken...](#)
09:53: [Slik vurderer politiet i kveldens...](#)
09:16: [Hvorfor er det...](#)

Nysingle Britney i stort intervju

facebook 250 273 følgere

twitter 60 484 følgere

Maraton-Kristian (141 kilo): Min kamp mot kiloene

SANDNES (VG) Kristian Wæsten (27) er så glad i å vinne at han som guttunge var usynlig å spille monopol med. Nå hjelper det ham ned i vekt.

Slik velger du riktig gulv

Facebooks superkvinne

HELMAKS!

Alle kan få utbytte.
Les hvordan her

Gjensidige

Kontrabeskjed:

Skyll før du setter i maskinen

NOTIS

Profesjonell veiledning,
behandling og ettervern.
Vakre omgivelser i Bergen.

30 år
1800 stipend
100 millioner kroner tildelt

**Studerer du
ENERGI?**

Med E.ON-stipendiet kan du ta
deler av utdannelsen i Tyskland.

Søknadsfrist: 15 oktober 2014.

E.ON Stipendienfonds
im Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft

e-on

PST: Det er varslet om et konkret terrorangrep mot Norge

Det er varslet om et konkret terrorangrep mot Norge, opplyser PST. Politiet iverksetter tiltak for å møte trusselen, men vet ikke hvem trusselen er rettet mot eller når angrepet skal skje.

Oppdatert: fredag 13 desember 2014 09:30

Konkret terrortrussel mot Norge

- Politiet ber folk oppføre seg som normalt
- Personer med tiknytning til IS i Syria skal stå bak
- Politiet har økt beredskapen

- Vi har opplysninger om at terrorhandlinger mot Norge er planlagt gjennomført om kort tid, sier PST-sjef Benedicte Bjørnland på en pressekonferanse fredag morgen.

Politet vil ikke si noe om hvilken type terroraksjon det kan være snakk om eller hvilken type våpen eller midler som kan bli brukt.

- Vi har fått informasjon om at dreier seg om personer som har deltatt i kamphandlinger på bakken i Syria. Vi kan ikke si noe om hvem eller hvor de tenker å aksjonere.

Ukjent mål

- Vi vet ikke hvor et mulig angrep kan skje. Vi forstår at enkelte kan bli urolige. Informasjonen vi har, inneholder ikke trusler mot konkrete personer eller institusjoner. En terroraksjon kan i prinsippet skje hvor som helst. Vi er spesielt årvåkne, sier fungerende politidirektør Vidar Refvik.

• Les også: [Terrorekspert: Dette er en veldig alvorlig trussel](#)

Politiet og PST ville ikke kommentere hvem som skal stå bak trusselen.

- Vi kan hverken avkrefte eller bekrefte oppholdssted nå, sier PST-sjefen på spørsmål om hvor personene befinner seg.

Anders Anundsen og PST sjef Benedikte Bjørnland med nytt terrorvarsel, presskonferanse i dag morges.

Penger
Annonse

Sammenlign strømpriser fra leverandører i hele Norge.

Bytt strøm i dag – klikk her

Få den beste strømprisen

- ✓ Sammenlign strømpriser
- ✓ Velg strømkontrakten som passer deg
- ✓ Bytt strømleverandør

Øker beredskapen

Forsvarsdepartementet og alle landets politidistrikter er varslet om trusselen, og bedre helikopterberedskap er blant tiltakene som er iverksatt.

- Vi har anmodet om at helikopterberedskapen på Rygge blir satt ned til 15 minutter, sier justisminister Anders Anundsen (Frp).

Forsvarets Bell 412-helikoptre på Rygge kan frakte politifolk og utstyr raskt fra sted til sted.

Politiet forteller at både sivilt og uniformert personell vil bli stasjonert på flyplasser, tollstasjoner og andre steder over hele landet. Politifolkene vil bære våpen.

- Det foreligger en konkret trussel mot Norge, og det gjennomføres tiltak for å møte den trusselen, sier justisministeren.

Tidsavgrenset trussel mot ukjent mål

- Det er snakk om en tidsavgrenset trussel, en type kort aksjon. Men vi vet ikke noe om hvor man vil slå til. Det kan like gjerne være i et bysenter som i et mindre lokalsamfunn, sier PST-sjefen.

Justisminister Anundsen vil ikke si når departementet ble varslet om den konkrete trusselen av PST, men statsministeren skal ha blitt varslet i går og de skjerpede sikkerhetstiltakene ble satt i gang allerede fredag morgen.

- Det eneste rådet jeg kan gi er at folk må lytte til politiets råd. Det er ikke holdepunkter for å gi konkrete råd om at folk skal unngå visse steder og slik, sier Bjørnland.

VA dagene i Midt-Norge, 28-29.10.2015 -

MEDIA

Erfaringer etter Giardia-hendelsen i Bergen i 2004

Mange blir kontaktet – på mange nivå i organisasjonen
– lett å forsnakke seg:

Vi gikk ut med følgende melding til våre folk:

Åpenhet er ok – snakk med journalistene – bli tatt bilde av - fortell konkret om hva dere gjør – men ikke mer – ikke spekulere i hva som er årsaken og hvem som har skyld etc.

Journalister er som folk flest. De har lite greie på vann og avløp (og andre tekniske ting) og kan gjerne komme til å skrive noe som er helt ute på viddene. Be om å få se hva de skriver før det går i trykken.

Og noen er greie og til å stole på mens andre er som ulver på jakt etter et godt oppslag – gjerne på din bekostning

MEDIE – RÅD

- Vinn tid – be om «betenkningstid».
- Hold det du lover - ring tilbake raskt hvis du ha lovet det.
- Finn frem fakta og hold deg til det – vær åpen og ærlig - ikke spekulere og tenke høyt.
- Vær seriøs – ikke morsomheter – ingenting er «off the record». Alt du sier kan bli brukt.
- Ta forbehold.
- Be om råd hos andre hvis du tror de vet mer enn deg.
- Ta regien selv, be om å få lese intervjuet før det trykkes, rydd opp i misforståelser.
- Vurdere informasjonsbehovet – ikke fortell for mye om ting og tang – vær konkret om saken.
- Vurder pressemelding / pressekonferanse for å unngå ulik informasjon i forskjellige medier.

Øvelser –

Målet er ikke at alle utfordringer skal løses på en perfekt måte - dette er ikke en «eksamen»..... dette er en «lek»

Mål

- Trening i arbeid i KO en krisesituasjon
- Avdekke svakheter i planverk og opplegg
- Fungerer ting i praksis slik det skal?
- Teste ut om prinsippet (proaktiv kriseledelse) fungerer

Kjør øvelser – det er nyttig – og det er gøy ...

Noen foto fra Vaksdal kommune

Onsdag ettermiddag ble en bil truffet i siden av en stein som raste ned fra fjellsiden på Stanghelle på E16, det første til at veien ble stengt frem til torsdag formiddag. Mellom 2000 og 1014 gikk det 260 ras på strekningen, og hele 66 ganger ble veien stengt. Det siste året har det også vært gjentatte ras og stengninger. Bergenserne som er blitt spurt i en nylig undersøkelse har en god og trygg E16 høyt oppe på sin ønskeliste. Foto: Eirik Hagesæter

Torgils Rogne med steinen som raste ned på førerhuset hans på E16 tirsdag og landet på lasteplanet på tilhengeren. BA presiserer at bildet er tatt onsdag, og da hadde Rogne byttet ut tilhengeren med en tank. Foto: Magne Turøy

Fikk steinras over lastebilen på E16

Vaksdal isolert etter to nye ras (04.2013)

Resten av Toskedalsvegen står i fare for å rase ut, ifølge geologen som fredag inspiserte rasområdet. Foto: Vaksdal kommune

- Livsfarlig å ferdes her

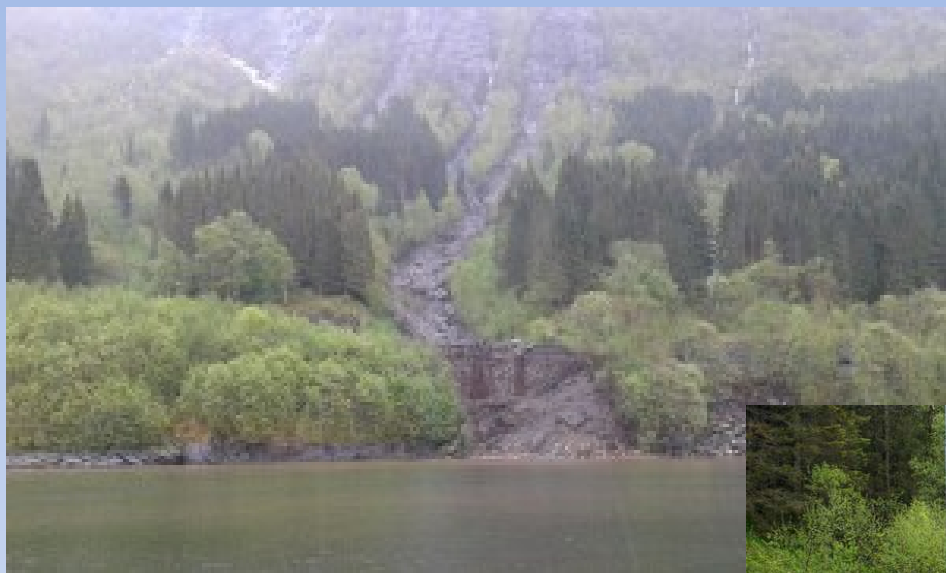

Beredskapsøvelse for VA i Vaksdal kommune

Tog kjørte inn i ras ved Vaksdal – og veien sperret (12 mai. 2015)

Beredskapsøvelse for VA i Vaksdal kommune

Nytt ras ved Vaksdal – veien sperret igjen (21 mai. 2015)

**En skal ha det gøy på jobb.
Øvelser er både nyttig og gøy**

Takk for oppmerksomheten